

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.6.2007
KOM(2007) 328 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

w oparciu o art. 9 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym

{SEK(2007) 808}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

w oparciu o art. 9 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym

1. WPROWADZENIE

W dniu 22 lipca 2003 r. Rada¹ przyjęła decyzję ramową Rady 2003/568/WSiSW w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym² zgodnie z Tytułem VI Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z ust. 10 preambuły, jej celem jest:

„...zapewnienie, że zarówno czynna, jak i bierna korupcja w sektorze prywatnym, są przestępstwem we wszystkich państwach członkowskich oraz że osoby prawne mogą także zostać pociągnięte do odpowiedzialności za takie przestępstwa, oraz że te przestępstwa podlegają skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym karom”.

Zgodnie z zasadniczym wymogiem wspomnianej decyzji, państwa członkowskie³ penalizują dwa rodzaje zachowań, które można opisać w sposób następujący (zgodnie z art. 2 decyzji ramowej):

- obiecywanie, proponowanie lub wręczanie łapówki osobie działającej w sektorze prywatnym w takim celu, aby ta osoba podjęła działania lub powstrzymała się od podjęcia działań, które naruszają obowiązki tej osoby
- żądanie lub przyjmowanie łapówki, lub też akceptowanie obietnicy wręczenia łapówki podczas wykonywania obowiązków zawodowych w sektorze prywatnym w celu podjęcia działań lub powstrzymania się od podjęcia działań, które naruszają jej obowiązki.

Komisja uważa, że zwalczanie korupcji jest sprawą fundamentalnej wagi bez względu na miejsce jej występowania. Korupcja w sektorze prywatnym ma bezpośredni wpływ na konkurencyjność i rozwój gospodarczy. Poprzez zwalczanie korupcji w sektorze prywatnym państwa członkowskie wzmocnią funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz umocnią pozycję swoich gospodarek. Ponadto środki antykorupcyjne wpłyną pozytywnie na stosunki z zewnętrznymi partnerami handlowymi Wspólnoty Europejskiej.

Tworzenie instrumentów

Zapobieganie korupcji i jej zwalczanie są od dawna priorytetami WE. Od 1995 r. WE przyjęła kilka instrumentów prawnych umożliwiających walkę z korupcją przed przyjęciem wspólnego działania w zakresie korupcji w sektorze prywatnym. Wcześniejsze instrumenty walki z korupcją obejmowały:

¹ 2524. posiedzenie Rady Unii Europejskiej (Rolnictwo i Rybołówstwo) w Brukseli w dniu 22 lipca 2003 r.

² Dz. L 192 z 31.7.2003, str. 54.

³ W niniejszym dokumencie termin „państwa członkowskie” oznacza kraje UE-25; Rumunia i Bułgaria zostaną poproszone o dołączenie swoich uwag do kolejnych sprawozdań.

- Konwencję o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z 1995 r. wraz z jej protokołami towarzyszącymi⁴

- Konwencję w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich lub urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej z 1997 r.⁵

Następnie WE zainteresowała się sektorem prywatnym i uzgodniono wspólne działanie w zakresie korupcji w sektorze prywatnym (Wspólne działanie z dnia 22 grudnia 1998 r. (98/742/WSiSW)⁶. To wspólne działanie postrzegano jako pierwszy krok w walce ze skutkami korupcji na rynku wewnętrznym oraz w handlu międzynarodowym. W ramach tych działań wezwano państwa członkowskie do:

- uznania za przestępstwo zarówno korupcji biernej, jak i czynnej w sektorze prywatnym, przynajmniej w przypadkach gdy prowadziła ona do zakłóceń konkurencji przy udzielaniu zamówień

- ustanowienia odpowiedzialności karnej osób prawnych w związku z korupcją czynną.

Instrumenty związane z walką z korupcją w sektorze prywatnym przyjęte przez inne instytucje

Należy wspomnieć, że pod koniec lat 90. Rada Europy również przyjęła szereg środków i instrumentów mających na celu zwalczanie różnych aspektów korupcji; jednym z nich była Prawnokarna konwencja o korupcji⁷. Zawierała ona artykuły dotyczące korupcji w sektorze prywatnym (przekupstwo czynne – art. 7 oraz przekupstwo biernie – art. 8). Artykuły te były bardziej ogólne niż podejście przyjęte we wspólnych działaniach, a następnie w decyzji ramowej, ponieważ nie ograniczały się tylko do działań związanych z zakłóceniem konkurencji. Wspomniana konwencja zawierała również przepis dotyczący odpowiedzialności osób prawnych (art. 18), którego zakres jest węższy niż zakres podobnego przepisu w decyzji ramowej, ponieważ nie obejmuje on przekupstwa biernego. Zarówno w decyzji ramowej jak i w konwencji pojęcie „osoby prawnej” przyjęto w oparciu o jego definicję w obowiązującym prawie krajowym, jednakże kontekst tego pojęcia w decyzji ramowej jest potencjalnie szerszy, ponieważ rozszerza ona zakres przestępstwa przekupstwa biernego i czynnego w działalności gospodarczej zarówno na podmioty nastawione na zysk, jak i podmioty nienastawione na zysk.

Do tej pory Prawnokarną konwencję o korupcji podpisały wszystkie państwa członkowskie, jednakże ratyfikowało ją tylko dziewiętnaście z nich⁸. Niektóre państwa członkowskie, zgodnie z procesem ratyfikacyjnym, zgłosiły zastrzeżenia odnoszące się do jednego lub kilku wspomnianych wcześniej artykułów⁹. Mimo iż drugi cykl oceny (2003-2005) przeprowadzony w ramach GRECO - mechanizmu Rady Europy – obejmował art. 18 dotyczący odpowiedzialności osób prawnych, nie włączono do niego art. 7 i art. 8

⁴ Dz.U. C 316 z 27.11.95, str. 3.

⁵ Dz.U. C 195 z 25.6.1997, str. 1.

⁶ Wspólne działanie z dnia 22 grudnia 1998 r. przyjęte przez Radę na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w zakresie korupcji w sektorze prywatnym (98/742/WSiSW) Dz.U. L 358 z 31.12.98, str. 2-4.

⁷ Prawnokarna Konwencja o Korupcji (ETS Nr 173 Strasburg 27.1.1999) <http://conventions.coe.int/Treaty>

⁸ Wyjątkami są Austria, Francja, Niemcy, Grecja, Włochy i Hiszpania.

⁹ Belgia, Polska, Republika Czeska – art. 7 i art. 8; Zjednoczone Królestwo – art. 7; Węgry – art. 8

dotyczących przekupstwa w sektorze prywatnym. W związku z tym niniejsze sprawozdanie nie zawiera odniesień do oceny Rady Europy.

Problemem korupcji w sektorze prywatnym zajmowało się również ONZ. Artykuł 12 Konwencji NZ przeciwko korupcji (UNCAC) z 2003 r. nie wymaga od Państw-Stron wprowadzenia do swoich ustawodawstw przestępstw związanych z korupcją w sektorze prywatnym. Jej zakres ograniczony jest przede wszystkim do zachęcania Państw-Stron do podejmowania środków zapobiegających korupcji w sektorze prywatnym, podnoszenia standardów księgowych i rewizyjnych oraz do propagowania przejrzystości i zapewnienia sankcji cywilnych, administracyjnych lub karnych za niestosowanie się do takich środków.

Inicjatywa duńska

W lipcu 2002 r. Dania zgłosiła Inicjatywę na rzecz dyrektywy ramowej¹⁰, po przyjęciu której wspólne działanie zostałoby uchylone.

Inicjatywa ta ujmuje zjawisko korupcji w szerszym niż dotychczas zakresie, poprzez zamieszczenie specjalnego odniesienia do zagrożeń, jakie korupcja stwarza dla praworządnego społeczeństwa oraz do zakłócenia konkurencji i hamowania rozwoju gospodarczego (ust. 7 preambuły). Zgodnie z Inicjatywą, celem decyzji ramowej jest

„...w szczególności zapewnienie, że zarówno czynną, jak i bierną korupcję w sektorze prywatnym, uznaje się za przestępstwo we wszystkich państwach członkowskich oraz że osoby prawne mogą także zostać pociągnięte do odpowiedzialności za takie przestępstwa, oraz że te przestępstwa podlegają skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom”. (ust. 8 preambuły).

Przyjęcie decyzji ramowej

Zgodnie z protokołem z obrad Rady zatwierdzającej Inicjatywę, trzy państwa członkowskie (Niemcy, Irlandia i Włochy) zgłosiły uwagi do protokołu. Irlandia stwierdziła, że definicja „naruszenia obowiązków” (art. 1) odnosząca się do „nielojalnego zachowania” nie obejmuje „działań mających na celu ujawnienie tajnych informacji danej instytucji”. Niemcy stwierdziły, że określenie „w toku działań gospodarczych (art. 2 ust. 1) można interpretować jako odnoszące się do działalności związanej z zakupem towarów lub usług komercyjnych. Niemcy i Włochy określiły granice zakresu obowiązywania art. 2 ust. 1 do działań, które polega lub mogą polegać na zakłóceniu konkurencji w odniesieniu do zakupu towarów lub usług komercyjnych (art. 2 ust. 3).

2. CEL SPRAWOZDANIA I METODA OCENY

Decyzje ramowe Rady obowiązują w państwach członkowskich w zakresie celów, które mają zostać osiągnięte, jednakże dobór formy i metod ich realizacji pozostawiają władzom krajowym. Nie wywołują one skutku bezpośredniego.

Ponieważ Komisja nie ma odpowiednich uprawnień w ramach trzeciego filaru, aby wszcząć wobec państwa członkowskiego procedurę w sprawie naruszenia przepisów, charakter i cel

¹⁰ Inicjatywa Królestwa Danii mająca na celu przyjęcie dyrektywy ramowej Rady w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym (2002/C 184/04)

niniejszego sprawozdania ograniczają się do faktycznej oceny przyjętych środków wykonawczych.

Sprawozdanie skupia się na art. 1-7 (ze zwięzłym odniesieniem do art. 10 w stosownych przypadkach) i obejmuje swym zakresem deklaracje przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie art. 2 i art. 7. W sprawozdaniu nie porusza się kwestii art. 8, art. 9 i art. 11, ponieważ przepisy te nie wymagają wdrożenia.

Kryteria oceny przyjęte przez Komisję dla celów niniejszego sprawozdania są kryteriami ogólnymi, przyjętymi w 2001 r.¹¹ celem dokonania oceny wdrożenia decyzji ramowych (skuteczność praktyczna, przejrzystość i pewność prawna, pełne zastosowanie i zgodność z terminem transpozycji). Po drugie, wykorzystano również kryteria określone specjalnie dla przedmiotowej decyzji ramowej, przedstawiono również informacje szczegółowe w kontekście analizy poszczególnych artykułów tej decyzji.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 decyzji ramowej wymagano od państw członkowskich podjęcia niezbędnych środków celem osiągnięcia zgodności z przepisami decyzji ramowej do 22 lipca 2005 r. Zgodnie z art. 9 ust. 2 od państw członkowskich wymagano przekazania do Sekretariatu Generalnego Rady oraz do Komisji tekstu przepisów przenoszących do prawa krajowego obowiązki nałożone na te państwa na mocy decyzji ramowej.

Dwa państwa członkowskie (NL i FI) przekazały Komisji swoje odpowiedzi oraz informacje dotyczące przepisów prawa przed upływem ostatecznego terminu. Pozostałe 21 państw odpowiedziało w dalszej kolejności. Republika Czeska przedstawiła swój projekt aktu prawnego (oprócz art. 5 i art. 6), natomiast Grecja i Hiszpania oświadczyły, że ich przepisy znajdują się w fazie przygotowania i do tej pory nie przekazały żadnego tekstu. Cypr i Malta nie odpowiedziały do dnia dzisiejszego.

Wiele państw członkowskich przekazało różnego rodzaju pisma przewodnie, w których zwracały uwagę na deklaracje, które zamierzały przyjąć; inne państwa korzystając z okazji przesłały pisma przewodnie i tabele zgodności, w których przedstawiły środki ogólne i szczegółowe przyjęte w swoich przepisach. Dokumenty te uzupełniono odpowiednimi odniesieniami do przepisów prawa krajowego. Odnośnie do obowiązku przekazania tekstu przepisów dotyczących transpozycji, Dania nie przedstawiła żadnego tekstu uzupełniającego składniad bardzo szczegółowe uwagi, natomiast kilka państw członkowskich dokonało częściowych pominięć. Wskazano je szczegółowo podczas analizowania odnośnych środków.

W związku z powyższym niniejsze sprawozdanie przedstawia analizę komentarzy dotyczących transpozycji przepisów oraz przepisów prawa przekazanych przez 20 państw członkowskich, jak również pewne uwagi dotyczące projektu aktu prawnego przedstawionego przez Republikę Czeską.

Artykuł 1 - Definicje

Niewiele państw członkowskich przekazało choćby częściowe odpowiedzi dotyczące tego artykułu. Inne państwa członkowskie stwierdziły, że odpowiadanie na ten punkt nie jest konieczne. Jednakże Komisja uważa, że informacje dotyczące zastosowania tych definicji w prawie krajowym byłyby bardzo pożyteczne celem uzyskania jasności co do tego, w jaki

¹¹ COM(2001) 771 z 13.12.2001, pkt 1.2.2

sposób pojęcia te funkcjonują w prawodawstwie krajowym. W przypadku braku tego rodzaju informacji Komisja nie jest w stanie uzyskać pewności co do właściwej transpozycji decyzji ramowej – na przykład informacje dotyczące definicji „osoby prawnej” są niezbędne do dokonania analizy transpozycji przepisów art. 5.

Artykuł 2 – Czynna i bierna korupcja w sektorze prywatnym

Artykuł 2 jest najważniejszym artykułem decyzji ramowej z 2003 r. Nie tylko opisuje definicje i przestępstwa związane z korupcją czynną i bierną, ale również rozszerza zakres przestępstw poza rynek wewnętrzny, o ile dane państwo członkowskie nie przyjmie deklaracji wyraźnie zachowującej tego rodzaju ograniczenie zakresu.

Artykuł 2 okazał się wysoce problematyczny dla większości z dwudziestu państw członkowskich. Jedynie dwa z nich (BE i UK) dokonały prawidłowej transpozycji wszystkich jego elementów. Z wyjątkiem jednego wymogu określonego w art. 2 ust. 1 PT i IE również dokonały prawidłowej transpozycji art. 2. Można stwierdzić, że państwa członkowskie w pewnym stopniu dokonały penalizacji korupcji czynnej i biernej w sektorze prywatnym, jednakże w dalszym ciągu istnieją pewne kwestie, których państwa członkowskie nie rozwiązały w sposób zadowalający. Stanowi to bardzo poważny problem, ponieważ pominięcie pewnych elementów oznacza, że przepisy te można łatwo obejść. Wzywa się państwa członkowskie do pilnego uzupełnienia wspomnianych luk.

Wymóg, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny **wprowadzić do swojego ustawodawstwa przestępstwa związane z korupcją czynną i bierną w działalności gospodarczej w sektorze prywatnym** określono w art. 2 ust. 1. Celem ułatwienia przeprowadzenia analizy, oceny prawodawstwa dokonano w ramach siedmiu elementów opisu przedstawionego odpowiednio w art. 2 ust. 1 lit. a) (korupcja czynna) i w art. 2 ust. 1 lit. b) (korupcja bierna). Ponieważ większość przepisów państw członkowskich była podobna w odniesieniu do obydwu zjawisk, poniższe uwagi dotyczą wyłącznie przestępstwa korupcji czynnej (art. 2 ust. 1 lit. a)).

- „obiecywanie, proponowanie lub wręczanie łapówki”

Jedenaście państw członkowskich spełniło ten wymóg, jednakże siedem z nich (EE, HU, IT, NL, PL, PT, SK) pominęło „proponowanie”, LU pominął „wręczanie”, zaś LV pominęła „obiecywanie”.

- „bezpośrednio lub przez poprzednika”

Wszystkie dwadzieścia państw członkowskich spełniło wymogi dotyczące korupcji bezpośredniej. Jednakże osiem państw członkowskich albo pominęło pośredników (AT, DE, FI, IT, NL, PL, SE, SI), albo przesunęło ciężar przestępstwa, aby ustanowić odpowiedzialność pośrednika (EE) zamiast osoby korzystającej z usług pośrednika.

- „osoba kierująca bądź pracująca w jakimkolwiek charakterze”

Pewne państwa członkowskie nie uwzględniły pełnego zakresu terminu „kierująca” (AT, DE, LV, SE) lub „pracująca” (IT, LU, LV, PL), natomiast EE nie przedstawiła żadnych informacji dotyczących tego punktu.

- „podmiot sektora prywatnego”

Kwestią tą zajęło się osiemnaście państw członkowskich, jednakże EE nie przedstawiła żadnych informacji, podczas gdy LU nie przedstawił definicji terminu „podmiotu prawnego”.

- „nienależna korzyść jakiegokolwiek rodzaju”

Czternaście państw członkowskich spełniło ten wymóg. Jednakże pięć z nich (DE, EE, FI, LT, NL) nie rozwiązało kwestii korzyści niematerialnych. IE wskazała, że jest w trakcie przygotowywania odpowiednich przepisów.

- „tej osobie lub osobie trzeciej”

Podczas gdy FR i EE nie przekazały żadnych informacji na ten temat, 16 państw członkowskich uznaje za przestępstwo wręczanie (itp.) korzyści osobie lub osobie trzeciej, natomiast IT i NL pomijają element osoby trzeciej w swoim ustawodawstwie.

- „podjęcie działań lub powstrzymanie się od podjęcia działań, z naruszeniem obowiązków tej osoby”

Trzydzieści państw członkowskich spełniło ten wymóg. Cztery państwa członkowskie (HU, PL, SE, SI) nie uwzględniło pojęcia „powstrzymywanie się”, zaś DE i LT nie uwzględniło elementu „działań z naruszeniem obowiązków danej osoby”. EE nie przekazała informacji na ten temat.

Odnosnie do korupcji obejmującej podmioty nie nastawione na zysk (art. 2 ust. 2), w wielu przypadkach brakowało informacji, na których można by oprzeć jakąkolwiek analizę. W przypadku, gdy odnośne dane można było znaleźć gdzie indziej, np. w informacjach związanych z art. 5 dotyczącym odpowiedzialności osób prawnych, korzystano z takich materiałów. Niemniej jednak, sytuacja w dziesięciu państwach członkowskich (AT, FI, HU, IT, LT, LU, LV, PL, SE, SK) w dalszym ciągu pozostaje niejasna.

Decyzja ramowa stanowi, że dane państwo członkowskie może ograniczyć zakres przestępstwa dotyczącego korupcji czynnej i biernej do działań polegających na zakłóceniu konkurencji (art. 2 ust. 3), jednakże wymaga od tego państwa przedłożenia odnośnej deklaracji. Artykuł 2 ust. 4 decyzji ramowej nie tylko przewiduje przedłożenie Radzie takiej deklaracji w przypadku jej przyjęcia, ale również ogranicza ważność takich deklaracji do pięciu lat od dnia 22 lipca 2005 r., natomiast zgodnie z art. 2 ust. 5 wymagane jest, aby Rada, sprawdzając, przed wygaśnięciem terminu ważności, czy tego rodzaju deklarację (lub deklaracje) można odnowić. Uwzględniono deklaracje złożone przez państwa członkowskie (art. 2 ust. 3) oficjalnie Radzie lub listownie wraz z informacjami dotyczącymi transpozycji. Deklaracje takie złożyły DE, IT i PL. Możliwość ich odnowienia zostanie rozpatrzona przez Radę do dnia 22 lipca 2010 r. (art. 2 ust. 5). Deklarację złożyła również AT stwierdzając, że skorzystała z klauzuli wyłączenia w ramach art. 2 ust. 3 w odniesieniu do wszelkich elementów art. 2, których transpozycji nie dokonała. Zdaniem Komisji podejście AT wykracza poza zakres art. 2 ust. 3 i niniejszym wzywa się AT o ponowne rozważenie swojego stanowiska.

Artykuł 3 – Kierowanie, podżeganie i pomoc

Ten artykuł dotyczy pośredniego udziału w korupcji poprzez kierowanie, podżeganie i pomoc. Nie dotyczy on prób popełnienia przestępstwa.

Ogólny poziom transpozycji był bardzo wysoki – osiemnaście państw członkowskich (AT, BE, DK, EE, FI, DE, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SK, SL) spełniło wymagania art. 3, spełniło je również UK (oprócz Szkocji).

Artykuł 4 – Kary i inne sankcje

Oprócz zawartego w art. 4 ust. 1 wymogu, aby przestępstwa podlegały „skutecznej, proporcjonalnej i odstraszającej” karze, art. 4 ust. 2 wymaga, aby państwo członkowskie przewidywało za przestępstwo korupcji czynnej i biernej karę, której górna granica wynosi co najmniej od jednego do trzech lat pozbawienia wolności, i nie zawiera wytycznych co do innego rodzaju kar w przypadkach korupcji czynnej lub biernej mniejszej wagi. Innowacyjność art. 4 ust. 3 polega na tym, że określa on wymóg, zgodnie z którym państwa członkowskie, zgodnie ze swoimi zasadami i normami konstytucyjnymi, wydają w niektórych okolicznościach wobec osób fizycznych tymczasowy zakaz prowadzenia określonej lub porównywalnej działalności gospodarczej na podobnym stanowisku lub w podobnym charakterze.

Odnotowano, że w przypadku informacji dotyczących art. 4 ust. 1, pewna liczba państw członkowskich pominęła kary określone w art. 3. W przypadkach, w których było to możliwe, wprowadzono je na podstawie informacji dotyczących samego art. 3.

Jedenaście państw członkowskich (DK, EE, FI, DE, IE, IT, LT, LU, NL, PL, SE) dokonało pełnej transpozycji art. 4.

Należy zauważyć, że AT ustanowiła maksymalny okres pozbawienia wolności krótszy od minimalnego okresu określonego w art. 4 ust. 2 decyzji ramowej.

Większość państw członkowskich spełnia wymagania art. 4 ust. 3.

Artykuł 5 – Odpowiedzialność osób prawnych

Kwestia odpowiedzialności osób prawnych w dalszym ciągu pozostaje problematyczna dla niektórych państw członkowskich. Trzy z nich (AT, IT, SK) albo wciąż muszą uzupełnić przepisy w tym zakresie, lub też, jak w przypadku Republiki Słowackiej, tego rodzaju przepisy zostały odrzucone przez parlament; dlatego też państwa te nie dokonały transpozycji ani art. 5, ani art. 6 decyzji ramowej. Ponadto Irlandia przygotowuje specjalne przepisy dotyczące art. 5 ust. 2.

Tylko pięć państw członkowskich (LT, LU, NL, PL, SI) dokonało pełnej transpozycji art. 5. Aż trzynaście państw członkowskich dokonało transpozycji art. 5 ust. 1, trochę mniej dokonało transpozycji art. 5 ust. 2 (6 państw członkowskich) i art. 5 ust. 3 (10 państw członkowskich). Szczególna trudność podczas analizy tych przypadków polegała na braku informacji od państw członkowskich, co było szczególnie widoczne w odniesieniu do art. 5 ust. 2 i art. 5 ust. 3. Biorąc pod uwagę fakt, iż jak już wcześniej wspomniano, trzy państwa członkowskie wciąż muszą wprowadzić przepisy dotyczące art. 5, stwierdza się, że art. 5 powinien zostać poddany szczegółowej analizie w kolejnych sprawozdaniach.

Artykuł 6 – Kary dla osób prawnych

Jak wspomniano w odniesieniu do art. 5, trzy państwa członkowskie (AT, IT, SK) nie posiadają przepisów umożliwiających im transpozycję art. 5 i art. 6. Luksemburg zwrócił

uwagę, że jest w trakcie przygotowania przepisów umożliwiających nakładanie grzywny na osoby prawne.

Ponieważ osób prawnych dotyczą dwa artykuły (5 i 6), problemy i luki w przepisach lub w przekazanych przez państwa członkowskie informacjach dotyczących art. 5 miały wpływ na tempo transpozycji art. 6. Pięć państw członkowskich (DK, LT, NL, PL, SI) dokonało pełnej transpozycji tego artykułu. Od kilku państw członkowskich wymaga się dalszych informacji umożliwiających dokonanie oceny panującej w nich sytuacji.

W przypadkach gdy państwa członkowskie (BE, FI) podały wysokość kar wyłącznie w walutach obowiązujących przed wprowadzeniem euro, wzywa się je do przekazania wysokości kar w euro celem dokonania oceny.

Artykuł 7 - Jurysdykcja

Komisja uznaje, że środki jurysdykcyjne są standardową cechą decyzji ramowych, niemniej jednak wzywa państwa członkowskie do przekazywania informacji w takim samym zakresie odnośnie do tego rodzaju artykułów, jak w przypadku artykułów dotyczących konkretnych zagadnień. Ze względu na nierównomierny poziom odpowiedzi państw członkowskich odnośnie do tego artykułu, Komisja na bieżącym etapie była w stanie sporządzić jedynie fragmentaryczny opis stopnia transpozycji. Wzywa się państwa członkowskie do niezwłocznego przekazania brakujących informacji oraz do udzielania pomocy podczas sporządzania kolejnych sprawozdań.

Wspomniany brak informacji przyczynił się do niskiego poziomu transpozycji – na podstawie przekazanych informacji można uznać, że jedynie trzy państwa członkowskie (DK, DE, UK) dokonały transpozycji tego artykułu. Drugim powodem niskiego stopnia transpozycji był brak informacji związanych z przestępstwami popełnianymi *w części* na terenie danego państwa członkowskiego (art. 7 ust. 1 lit. a). Oczywiście istnieje możliwość, że prawodawstwo państw członkowskich zakłada, iż odniesienie do jurysdykcji dotyczące przestępstw mających miejsce na danym terytorium obejmuje także ten element, jednakże bez bezpośredniego odniesienia w przepisach prawa lub w towarzyszących im komentarzu nie można było przyjąć takiego założenia w przeprowadzonej analizie. Wreszcie, widać wyraźnie, że wiele państw członkowskich nie ujęło w swoich przepisach prawa opcji, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. c), tj. objęcia jurysdykcją przestępstw popełnionych z korzyścią dla osoby prawnej posiadającej główną siedzibę na ich terytorium. Państwa te albo złożyły deklaracje wyłączenia lub w swojej odpowiedzi nie zawarły w ogóle żadnych informacji na ten temat.

Artykuł 10 – Terytorialny zakres stosowania

W odniesieniu do art. 10 UK oświadczyło, że Gibraltar „zamierza dokonać transpozycji tego środka, gdy tylko pozwoli mu na to okres legislacyjny”, jednakże do dzisiaj nie przekazało tekstu przyjętego prawa.

Proces ustawodawczy – Republika Czeska

Republika Czeska przekazała pismo przewodnie oraz tabelę porównawczą, zawierającą tekst odnośnych działów projektu kodeksu karnego. Poinformowała ona Komisję, że z wyjątkiem art. 5 i 6 jej projekt przepisów jest zgodny z przepisami decyzji ramowej. Jednakże nie poinformowała następnie Komisji o postępach w przyjmowaniu projektu przepisów i w związku z tym, ponieważ wydaje się, że przepisy te wciąż podlegają zmianom w kontekście

procedur parlamentarnych, Komisja przedstawia jedynie swoje ogólne uwagi w załączniku do niniejszego sprawozdania.

3. KOLEJNE KROKI W ZWIĄZKU Z DYREKTYWĄ RAMOWĄ

Komisja pragnie skorzystać z tej okazji, aby zwrócić uwagę na dwie kwestie, które trzeba będzie rozwiązać w ciągu najbliższych lat:

- **“Reformattage”**

Jak wskazano w komunikacie Komisji „w sprawie wyroku Trybunału z dnia 13.9.2005 r. (Sprawa C-176/03 Komisja przeciwko Radzie) (COM(2005) 583 wersja ostateczna/2, Bruksela, 24.11.2005), decyzja ramowa Rady w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym jest jednym z instrumentów, którego dotyczy ten wyrok. W wyroku wskazano, że konieczna jest zmiana podstawy prawnej decyzji ramowej Rady. Na temat skutków tego wyroku dla decyzji ramowej Rady oraz podejścia, które należy przyjąć, Komisja wypowie się w późniejszym terminie.

- **Przegląd art. 2 przez Radę, zgodnie z art. 2 ust. 5**

Na mocy art. 2 ust. 4 deklaracje państw członkowskich przyjęte na podstawie art. 2 ust. 3 wygasają w dniu 21 lipca 2010 r. Do tego dnia Rada powinna dokonać przeglądu art. 2 zgodnie z art. 2 ust. 5, „w celu rozważenia, czy jest możliwe odnowienie deklaracji złożonych na podstawie ust. 3”. Cztery państwa członkowskie (AT, DE, IT, PL) przyjęły deklaracje.

4. PODSUMOWANIE

Należy zauważyć, że ze względu na swój charakter decyzje ramowe¹² są wiążące dla państw członkowskich w zakresie wyników, jakie należy osiągnąć, jednak do władz krajowych należy dobór formy i metod wdrażania ich postanowień. Decyzje ramowe nie wywołują skutku bezpośredniego. Ponieważ Komisja nie posiada odpowiednich uprawnień w ramach trzeciego filaru, aby wszcząć wobec państwa członkowskiego procedurę w sprawie naruszenia przepisów, charakter i cel niniejszego sprawozdania ograniczają się do faktycznej oceny środków wykonawczych przyjętych przez 23 państwa członkowskie (w praktyce przez dwadzieścia z powodów opisanych wcześniej).

Zakres transpozycji dokonanej przez 20 państw członkowskich

N = brak/niewystarczające informacje, B = brak transpozycji, C = częściowa transpozycja, P = pełna transpozycja

Państwo członkowskie	Artykuł 1	Artykuł 2	Artykuł 3	Artykuł 4	Artykuł 5	Artykuł 6	Art. 7 (1)
AT	N (OP) N (NO)	C	P	C	B	B	N

¹² Artykuł 34 ust. 2 lit. b), Traktat o Unii Europejskiej

BE	P (OP) P (NO)	P	P	N	C	N	C
DE	N (OP) N (NO)	C	P	P	C	C	P
DK	P (OP) N (NO)	C	P	P	C	P	P
EE	P (OP) P (NO)	C	P	P	C	C	N
FI	P (OP) N (NO)	C	P	P	C	C	N
FR	N (OP) P (NO)	C	N	C	C	N	N
HU	P (OP) N (NO)	C	P	C	N	C	C
IE	P (OP) P (NO)	C	P	P	C	C	C
IT	N (OP) N (NO)	C	P	P	B	B	C
LT	P (OP) P (NO)	C	P	P	P	P	N
LU	N (OP) N (NO)	C	P	P	P	C	C
LV	N (OP) N (NO)	C	P	C	C	C	C
NL	N (OP) P (NO)	C	P	P	P	P	C
PL	P (OP) P (NO)	C	P	P	P	P	C

PT	P (OP) P (NO)	C	P	C	C	C	C
SE	N (OP) N (NO)	C	P	P	C	C	C
SK	N (OP) N (NO)	C	P	C	B	B	C
SI	P (OP) N (NO)	C	P	C	P	P	C
UK	P (OP) N (NO)	P	P (Anglia, Walia & NI) N (Szkocja)	C	C	C	P
Całkowita transpozycja	10 (OP) 8 (NO)	2	18	11	5	5	3

(OP) = osoba prawna, NO = naruszenie obowiązków

Uwagi końcowe

Komisja wyraża zaniepokojenie faktem, iż transpozycja przepisów przedmiotowej decyzji ramowej Rady w państwach członkowskich wciąż znajduje się w fazie początkowej. Komisja przypomina państwom członkowskim o szczególnej wadze, jaką przywiązują one do walki z korupcją w sektorze prywatnym¹³. Ponadto Komisja zauważa, że znaczenie walki z korupcją odnotowano również w Prawnkarnej konwencji o korupcji Rady Europy z 1999 r. oraz w Konwencji NZ przeciwko korupcji z 2003 r. Sprawnie działające i kompleksowe prawodawstwo na poziomie krajowym jest podstawą skutecznej ochrony sektora prywatnego przed zagrożeniem ekonomicznym, jakie niesie ze sobą korupcja.

Komisja wzywa państwa członkowskie do analizy niniejszego sprawozdania oraz do przekazania Komisji i Sekretariatowi Rady wszystkich dalszych, istotnych informacji celem wypełnienia swoich zobowiązań zgodnie z art. 9 decyzji ramowej. Ponadto Komisja zachęca państwa członkowskie, które zasygnalizowały, że są w trakcie przygotowywania odpowiednich przepisów, do jak najszybszego przyjęcia takich środków krajowych oraz do przekazania ich tekstów do analizy Sekretariatowi Rady oraz Komisji. Zachęca się do tego przede wszystkim Grecję i Hiszpanię, które w 2005 r. poinformowały o przygotowywaniu projektu przepisów, jednakże nie przekazały żadnych dalszych informacji. Wreszcie, Komisja odnotowuje z zaniepokojeniem, że dwa państwa członkowskie (CY, MT) do dzisiaj nie

¹³ (ustęp 9 preambuły do decyzji ramowej)

przesłały swoich odpowiedzi wbrew art. 9 i wzywa je do bezzwłocznego przekazania pełnych i szczegółowych informacji dotyczących transpozycji w tych krajach.

W załączonym dokumencie roboczym służb Komisji przedstawiono szczegółową analizę środków krajowych państw członkowskich, w oparciu o które sporządzono analizę Komisji.